

Motion till riksdagen

1988/89:Ub708

av Magnus Persson m.fl. (s)

Högskolan i Karlstad

Uppbyggnaden av högskolan i Karlstad är den viktigaste regionalpolitiska satsning som skett i länet. För att Värmlands län skall komma i balans och utvecklas vidare efter de omfattande strukturförändringar som skett är det nödvändigt med fortsatta satsningar på högre utbildning och forskning. Näringslivet och den offentliga sektorn i länet måste ha väl utbildad arbetskraft. Undervisning lokaliserad till länet förbättrar möjligheterna att konkurrera om arbetskraften och skulle också kunna höja den låga övergångsfrekvensen i Värmland till högskoleutbildningen.

I högskolestyrelsens utvecklingsprogram för högskolan i Karlstad är utgångspunkten att högskolan successivt och stegvis ökar sin kapacitet och övergår till att bli universitet. Framför allt föreslår styrelsen att högskolan tillförs basresurser för forskning. Högskolans modell för forskning, den s.k. Karlstad-modellen för forskning, har visat sig vara framgångsrik både i fråga om bidrag till forskarsamhället i ett nationellt och internationellt sammanhang och ifråga om regional betydelse. Med hjälp av vetenskapliga ledare knutna till universitet och högskolor bedrivs viss forskarutbildning och handledning av forskarstuderande i ämnen inom teknik, samhällsvetenskap/ekonomi, skolområdet och – under utveckling – i humaniora/kultur. Det är ett både ett regionalt och nationellt intresse att denna verksamhet byggs ut och får spela en ökad roll med bibehållande av de förnyande inslag som finns i Karlstad-modellen för forskning.

Vi vill särskilt betona att i en utbyggd forskningsorganisation måste ingå en egen grundforskningsorganisation. En sådan basresurs garanterar anknytningen till forskningssystemet både nationellt och internationellt och blir motorn för hela forskningsverksamheten – exempelvis högskolan i Karlstad.

Etableras inte en sådan grundforskningsorganisation finns det en uppenbar risk att högskolan blir en sådan andra rangens högskola som företrädare för utbildningsdepartementet säger sig vilja motverka. Forskningsverksamheten är viktig för att få till stånd det nödvändiga sambandet mellan utbildning och forskning. Ett sådant samband är nödvändigt för att få en tillräckligt hög kvalitet på undervisningen. Det gör det också lättare att rekrytera duktiga lärare. En välutvecklad forskningsorganisation krävs också för att högskolan skall kunna vara en effektiv motor för länets utveckling.

Utbildningen vid högskolan behöver byggas ut ytterligare inom vissa områden. Inom teknikområdet är en fortsatt utbyggnad av ingenjörslinjer

väsentlig. Det är här angeläget att kunna genomföra förslaget om utbildning inom materialteknikområdet. En sådan kan vara ett led i en fortsatt Bergslagssatsning. Högskolans kompetens inom det tekniska utbildningsområdet är nu så stor att några av de befintliga linjerna bör göras till civilingenjörslinjer. Dessutom bör behovet av miljöutbildning tillgodoses. En utbyggnad sker nu av ingenjörsutbildning, bl.a. inom ramen för försöksverksamheten med samordnad ingenjörsutbildning på mellannivå och som bygger på treårig teknisk linje i gymnasieskolan. Utbyggnaden i Värmland bör prioriteras.

Utbildning inom kultur och informationsområdet och det humanistiska området måste byggas ut väsentligt för att motsvara de ökade behoven. Inom lärarutbildningen finns i Värmland särskilt intresse att anordna den variant av inriktningen mot årskurserna 4–9 som avser ett praktiskt estetiskt ämne – musik – och ett annat ämne. Samverkan kan ske med Ingesunds musikhögskola i Arvika. Planeringsramen för högskolan i Karlstad bör därför ökas och medel tillföras sektorsanslaget.

Behovet av förskollärare är utomordentligt stort i olika delar av Värmlands län. Det är angeläget att öka tillgången på utbildad personal. Detta kan ske genom att tillvarata det intresse för decentraliserad utbildning som finns i flera kommuner i Värmland. Genom 50-poängsutbildning som decentraliseras från högskolan i Karlstad kan tillgången på förskollärare snabbt öka.

I Värmland liksom i andra län har under några år drivits ett projekt för att stärka kvinnornas ställning i utbildningen och på arbetsmarknaden. Projektet har väckt stort intresse. Vi har uppmärksammat att det behöver göras stora fortsatta insatser men att kunskapen om dessa frågor är alltför begränsade. Ökad forskning på området är mycket angelägen för att utvärdera gjorda insatser och peka ut insatsområden. Ett centrum för jämställdhetsforskning bör därför etableras. Arbetet i ett sådant centrum bör bedrivas tvärvetenskapligt och tvärverksamhetligt, d.v.s. genom samarbete mellan praktiker och forskare. Detta centrum bör lokaliseras till högskolan i Karlstad – därigenom vinner man också en regionalpolitisk effekt.

Utbildningen i de värmländska Bergslagskommunerna har väsentligt förstärkts inom de särskilda medlen för projektet Bergslagens tekniska högskola. Ytterligare medel bör tillföras regionen för att täcka utbildningsbehovet.

Högskolan i Karlstad har nu mycket stora svårigheter att klara verksamheten på grund av akut brist på lokaler. Det gäller i första hand laboratorier för högskolans naturvetenskapliga och tekniska utbildningar, lärosalar, grupp- och arbetsrum samt arbetsrum för de anställda. Ett byggnadsprogram har överlämnats till regeringen av byggnadsstyrelsen i början av år 1988 och genomförande har föreslagits. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till 39 milj. kr. Tillbyggnaden måste skyndsamt komma till stånd om den nuvarande utbildningen skall kunna ske i rimliga former.

Hemställan

Mot. 1988/89

Ub708

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om den framtida utbildningen och forskningen vid högskolan i Karlstad.

Stockholm 25 januari 1989

Magnus Persson (s)

Bo Finnkvist (s)

Hans Rosengren (s)

Jarl Lander (s)

Lisbeth Staaf-Igelström (s)